

DIVERSOS AUTORS: *Centres educatius públics i privats concertats: Curs 2007-2008, educació infantil, primària i secundària*. Girona: Ajuntament de Girona, 2007, 116 p.

DIVERSOS AUTORS: *Escola rural i municipal: La importància de l'escola en els pobles petits: XII Jornades d'Escola Rural (Figueres-Vilopriu, 22 i 23 de març 2007)*. Girona: Universitat de Girona, 2007, 110 p.

DIVERSOS AUTORS: *Proximitat i relació per a la cohesió social: Programa marc de la Xarxa de Centres Cívics de l'Ajuntament de Girona*. Girona: Ajuntament de Girona, 2007, 179 p.

DIVERSOS AUTORS: *Vedruna: Història d'un centenari, Girona, 1906-2006*. Girona: Escola Vedruna, 2007, 85 p.

FARIAS, Víctor; MARTI, Ramon; AYMAT CATAFAU: *Les sagreres a la Catalunya medieval: Jornada d'estudi organitzada per l'Associació d'Història Rural de les comarques gironines, 2000*. Girona: Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines / Universitat de Girona, 2007, p. 249 p.

FERNANDEZ, Mayte F.: *Mi vida en entresueños*. Girona: l'autora, 2007, 81 p.

GOMEZ HIDALGO, David: *Bajo el euca-lipto*. Girona: l'autor, 2007, 227 p.

GRANEL i MARIN, Sònia; NAVARRO i SASTRE, Natàlia [coords.]: *Rafael Vilarrubias, passió per la crònica gràfica (1931-1953)*. Girona: Diputació de Girona, 2007, 340 p.

HARPUR, Patrick [traducció d'Isabel Margelí]: *Realidad daimònica*. Girona: Atlanta, 2007, 476 p.

LANA O, Pau; TORNS, Miquel; VINYOLES, Carme; ORTS, Enric [coords.]: *El viatge de Thomas Wood: De Gibraltar a Sant Feliu de Guíxols, retrat d'un país a les portes d'una guerra*. Girona: El Punt, 2007, 151 p.

MAÑÉ i SABAT, Antoni: *Carrilets de Girona*. Girona: Mirador, 2007, 95 p.

Banyoles en un marc idoni per fotografiar els veïns fent equilibris sobre les passeres de fusta o astorats per la força de l'aigua. La seva gran passió fotoperiodística el va portar a publicar també les seves fotografies en el diari *El Día Gráfico* o la revista local *Horizontes*, avui *Revista de Banyoles*.

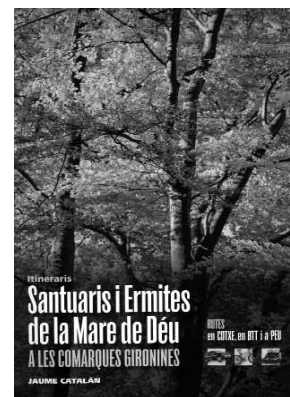
Durant la Guerra Civil, els seus reportatges gràfics publicats al diari *La Vanguardia* pretenien tranquil·litzar la població de Barcelona sobre la carestia d'aliments al rerepaís. Les fotografies, preses a Banyoles, del mercat setmanal a la plaça Major i la fira de bestiar a la plaça de les Rodes són un testimoni gràfic excepcional de les activitats comercials i populars als anys 30, per exemple. A partir de l'experiència banyolina, fotografia altres mercats, com els d'Olot o la Bisbal, a *Notas Gráficas*, suplement de *La Vanguardia*. Aquí hi trobem el fotoperiodisme en estat pur. Pels mateixos anys realitzà altres reportatges sobre els oficis i els treballs del camp al rerepaís; el seu objectiu ens ha deixat avui un testimoni d'un gran nombre de les feines de l'època: enforçar alls, enforçar el pa, recollir al camp les patates...

Dins del recull fotogràfic també trobem la seva trajectòria periodística més destacada, coincidint amb la Segona República i l'esclat de la Guerra Civil. Per exemple, el 19 de març de

1933 immortalitzà la multitudinària rebuda a Besalú del president de la Generalitat, Francesc Macià, amb motiu de l'homenatge als trenta-tres lliberals afusellats pels carlins el 1874; el 14 d'abril de 1933 retratà en detall el segon aniversari de la proclamació de la Segona República a Banyoles; el febrer de 1936 fotografia l'alegria de la població banyolina amb motiu de la victòria del Front d'Esquerres; durant la Guerra Civil, va descriure en imatges la vida dels nens madrilenys refugiats a Banyoles.

Les festes i tradicions de la capital del Pla de l'Estany també foren retratades amb l'objectiu de la seva Leica Luxus -màquina lleugera, banyada en or i d'aparença luxosa-, com el desaparegut costum d'estendre catifes de flors durant la festivitat del Corpus, o la multitudinària rebuda organitzada amb motiu de l'arribada de la imatge de la Verge de Fàtima. En les seves fotografies, els carrers apareixen ben engalanats i ens recorden els profunds sentiments religiosos d'aquells anys. Sens dubte el llegat fotogràfic de Rafael Vilarrubias constitueix avui un dels fons més importants de les comarques gironines, especialment de la ciutat de Banyoles, i aquest llibre ens apropa amb encert a la seva obra.

Guerau Palmada

Quadern de rutes marianes

CATALÁN, Jaume.

Itineraris. Santuaris i ermites de la Mare de Déu a les comarques gironines.

Pal Verd.
Girona, 2007.
179 pàgines.

Durant els últims 50 anys, el turisme de les nostres terres ha experimentat canvis substancials. Des de l'inici de l'arribada en massa dels visitants estrangers, que es meravellaven dels paisatges gironins i del seu clima, fins al turisme actual, més divers i en alguns casos més selecte i amb motivacions que van més enllà del descans, en poc menys de mig segle hem estat capaços d'obrir-nos a nosaltres mateixos i de realitzar propostes lúdiques i culturals destinades als mateixos ciutadans de les terres gironines. En els darrers temps, les propostes d'oci s'han centrat en dos aspectes essencials del nostre entorn: la natura i la cultura. I aquesta unió entre gaudir

del que ens envolta i aprendre i valorar el nostre passat ha fet possible l'existència de publicacions i guies que ens acosten a indrets que poden satisfer les nostres curiositats.

Podríem dir que la present publicació d'itineraris per diverses ermites i santuaris de les comarques gironines dedicats a la Mare de Déu és un primer tast del que vol ser la veritable guia dels centres marians de les terres de Girona. L'objectiu de l'autor és publicar quatre guies que englobin les vuit comarques gironines i els quasi 150 espais de les nostres terres dedicats a la Mare de Déu.

Mentre esperem la publicació d'aquests quatre volums que l'autor anuncia, en el present llibre disposem de 24 rutes que ens apropen als santuaris i ermites dedicats a la Mare de Déu a través de les diverses comarques gironines. Cada ruta consta d'una fitxa en la qual trobem informació referent a l'espai arquitectònic de destinació i les diferents maneres d'arribar-hi, és a dir, a peu, en BTT o en cotxe. L'autor tampoc oblidia la informació addicional que pot ser d'interès per al visitant, com els restaurants propers a l'indret, les festivitats i els principals punts d'informació, entre d'altres. El llibre es presenta en format de quadern de viatge, i és que es resisteix que el desem a casa. L'edició de la publicació és manejable i fàcil de consultar, per acompanyar-nos al llarg de les excursions.

En espera de la publicació d'aquestes quatre guies que reuniran tot el paisatge marià de les terres de Girona, us invito a agafar la motxilla i a començar a gaudir del nostre entorn natural i cultural.

Marta Pi Vázquez

Verdaguer també era capellà

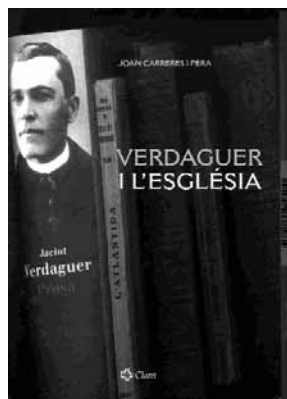
CARRERES PÉRA, Joan.

Verdaguer i l'Església.

Ed. Claret.

Barcelona, 2007. 142 pàgines.

El 2002 es va celebrar el centenari de la mort de Jacint Verdaguer, la qual va provocar una mobilització popular mai vista a la ciutat comtal. En el centenari del seu òbit, arreu del país, diversos van ser els actes d'homenatge, exposicions i conferències. Joan Carreres fa més de trenta anys que estudia la vida i l'obra de Verdaguer, es va doctorar amb un estudi sobre Josep Maria Capdevila, un altre gran estudiós del poeta, i va aprofundir encara més en el pensament verdaguerià arran d'haver estat custodi del santuari de la Mare de Déu del Mont durant una bona colla d'anys. Sense cap mena de dubte podem assegurar que qualsevol estudi que es vulgui fer sobre la vida i obra de Verdaguer ha de passar necessàriament per la consulta de la biblioteca i

l'arxiu de Joan Carreres, que al llarg dels anys ha aconseguit atresorar una de les millors col·leccions bibliogràfiques i documentals referides al gran poeta. És realment impressionant la tasca recopilatòria en què està immers fa anys, entusiasmat. Com a resultat d'aquest vast coneixement n'ha començat a publicar els primers recopilatoris i estudis. Les 16 làmines que inclou el llibre aquí ressenyat ens donen una idea de l'ingent volum de documentació atresorat per l'autor.

El 2003, també a l'editorial Claret, va publicar l'edició crítica dels seus fulls volanders sota el títol *Els Goigs de mossèn Cinto*, i ara ens ofereix aquest volum retrospectiu de la seva vida i obra, a partir del seu vessant eclesiàstic. S'ha parlat a bastament de la seva obra en un sentit patriòtic amb *L'Atlàntida* i *Canigó* com a grans obres mestres, però Carreres ens recorda que Verdaguer també era capellà, i ens ofereix un estudi del pensament filosòfic i religiós del poeta a través de la seva

obra. Monsenyor Jaume Pujol, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, que prologa el llibre, destaca precisament l'encert d'haver triat com a fil conductor la identitat sacerdotal de Verdaguer.

Un altre gran encert és haver publicat a doble columna les dues versions del poema «Qui com Déu?», amb una acurada edició que permet copsar a primer cop d'ull les variacions d'una a l'altra. La primera versió datada el 1869 contrasta amb la segona, més elaborada estilísticament i evolucionada filosòficament, publicada el 1879 dins *Idil·lis i cants místics*. Carreres no dubta a batejar-lo com el cant espiritual de Verdaguer, un himne a la Creació on es conjuguen fe i mitologia clàssica, la Bíblia i la patristica, una obra que sintetitza com cap altra el doble vessant d'un poeta que era capellà. L'autor s'aproxima a la relació de Verdaguer amb altres homes d'Església, com el pare Claret o el bisbe Morgades, i entre altres episodis vitals s'endinsa en la seva curta però intensa experiència com a capellà de la Transatlàntica, que durant un any el va portar a fer nou travesses intercontinentals fins a Amèrica.

El llibre també recull una primera valoració dels actes del centenari de la seva mort, amb la inclusió d'una interessant relació de les 34 edicions crítiques de llibres verdaguerians editades durant l'any de l'efemèrides, i insereix el pensament i l'obra de Verdaguer